

polshi-dlya-ukrayini

УДК 342.951:343.211 (477)

Зубов О. С.

**ПИТАННЯ ЩОДО ВИДАННЯ НОРМАТИВНО-ПРАВОВИХ АКТІВ
ЯК ІНСТРУМЕНТУ ПУБЛІЧНОГО АДМІНІСТРУВАННЯ
СПРАВЕДЛИВОГО ТА ЕФЕКТИВНОГО ПРАВОСУДДЯ В
УКРАЇНІ**

У статті досліджено питання видання нормативно-правових актів як інструменту публічного адміністрування справедливого та ефективного правосуддя. Видання нормативно-правових актів як інструменту публічного адміністрування справедливого та ефективного правосуддя в Україні відіграє в дослідженні важливу роль, оскільки здійснювати управління в різних сферах не можливо без установлених офіційно відповідних правил, направлених на певну сферу діяльності.

Визначено, що в умовах сьогодення єдиного чіткого підходу до видання нормативно-правових актів не існує, у сфері правосуддя діє велика кількість нормативно-правових документів, які не є систематизованими і кодифікованими. У більшості випадків механізм реалізації цих нормативних документів не діє, наявні не тільки законодавчі прогалини, а й невідповідність стандартам ЄС, крім того деякі нормативно-правові акти суперечать один одному, що викликає певні труднощі при вирішенні та оформленні кінцевих рішень, і саме тому необхідно нормативно-правову базу у сфері правосуддя чітко кодифікувати, надавши єдину структуру.

Ключові слова: адміністративне право, судоустрій, судочинство, нормативні акти, суди, публічне адміністрування.

The article examines the issue of issuing regulations as a tool for public administration of fair and efficient justice. The issuance of regulations as a tool for public administration of fair and efficient justice in Ukraine plays an important role in our study, as management in various areas is impossible

without officially established appropriate rules aimed at a particular area of activity.

It is determined that in today's conditions there is no single clear approach to the issuance of regulations, in the field of justice there is a large number of regulations that are not systematized and codified. In most cases, the mechanism for implementing these regulations does not work, there are not only legislative gaps, but also non-compliance with EU standards, in addition, some regulations contradict each other, which causes some difficulties in deciding and making final decisions, clearly codify the legal framework in the field of justice and provide a single structure.

Key words: *administrative law, judiciary, proceedings, regulations, courts, public administration.*

Вступ. Видання нормативно-правових актів як інструменту публічного адміністрування справедливого та ефективного правосуддя в Україні відіграє для нашого дослідження важливу роль, оскільки здійснювати управління в різних сферах не можливо без установлених офіційно відповідних правил, направлених на певну сферу діяльності. В основу дослідження лягли роботи науковців з адміністративного права, а саме: В. Авер'янова, О. Бандурки, В. Бевзенка, О. Безпалової, Ю. Битяка, В. Галунька, В. Гаращука, П. Діхтієвського, А. Іванищука, В. Зуй, І. Голосніченка, С. Ківалова, В. Колпакова, Т. Коломоєць, А. Комзюка, О. Кузьменко, Р. Мельника, О. Ульяновської та інших.

Постановка завдання. Мета статті полягає в тому, щоб дослідити питання видання нормативно-правовий актів як інструменту публічного адміністрування справедливого та ефективного правосуддя.

Результати дослідження. Розглядаючи питання адміністративно-правових актів у сфері публічного адміністрування справедливого та ефективного правосуддя в Україні, проаналізуємо поняття, видання та вже існуючі нормативні документи цієї сфери. Слід зазначити, що в Україні відсутній відповідний Закон щодо ухвалення правових актів, такі спроби приймалися у 2010, 2012 та 2014 році, однак проекти або були відхилені, або зняті з розгляду.

Говорячи про відносини, що існують у державі, зазначимо, що вони як

правило регулюються відповідними нормами права. У нашому випадку це адміністративно-правові норми, які в собі містять конструкцію певної поведінки кожного відповідного суб'єкта (права й обов'язки). У загальному розумінні поняття адміністрування (від лат. *administro* – «керую») як стиль або форма організації державного управління здійснюється шляхом видання наказів і розпоряджень, а також застосування жорстких процедур контролю за їх своєчасним і правильним виконанням. Натомість механізм адміністрування – це система важелів та інструментів взаємодії суб'єктів і об'єктів державного управління різного рівня, що цілеспрямовано функціонує [1]. Однією з форм публічного управління є видання нормативних актів (нормативно-правових актів); видання адміністративних актів (індивідуальних адміністративних актів); укладення адміністративних договорів; учинення інших юридично значущих дій; здійснення матеріально-технічних операцій [2]. У нормативних актах насамперед формулюються адміністративно-правові приписи, заборони й дозволи, а також умови їх використання, у той час як в індивідуальних актах вони безпосередньо застосовуються до конкретних осіб [3].

Щодо визначення поняття «нормативно-правовий акт» серед науковців існують різні підходи. Сучасна правова енциклопедія тлумачить акт (лат. *actus*, від *ago* – «приводжу в рух») як документ, складений однією або кількома особами, що підтверджує якість установлених фактів, подій; як писані постанову, указ, грамоту державного, суспільного значення, офіційний документ, протокол або запис про якийсь факт [4, с. 21.]. Кодекс адміністративного судочинства трактує нормативно-правовий акт як акт управління (рішення) суб'єкта владних повноважень, який встановлює, змінює, припиняє (скасовує) загальні правила регулювання однотипних відносин і розрахований на довгострокове та неодноразове застосування [5]. Учені з теорії держави та права зазначають, що нормативно-правовий акт – це юридичний документ компетентного органу держави, в якому закріплено формально визначене, загальнообов'язкове правило поведінки, що охороняється державною владою від порушень. Нормативно-правовий акт є основною формою (джерелом) права в Україні, результатом діяльності компетентних суб'єктів держави [6, с. 155].

Нормативно-правові акти видаються компетентними суб'єктами публічного адміністрування в ході розпорядчої діяльності до моменту їх безпосереднього застосування, це владні, втілені в установлену форму, волевиявлення суб'єктів публічної адміністрації, що безпосередньо впливають на нормативні норми й відносини з метою їх удосконалення відповідно до публічних інтересів. Юридичне значення нормативних актів суб'єктів публічного адміністрування полягає в тому, що вони є інструментом, за допомогою якого публічна адміністрація здійснює адміністративну діяльність щодо виконання адміністративних зобов'язань; є первинною формою публічного адміністрування, офіційним документом, що встановлюється в процесі адміністративної діяльності; з ними пов'язане виконання публічних функцій і розв'язання численних проблем в економічній, соціально-культурній та адміністративно-політичній сферах; у них міститься переважна частина всіх наявних у державі нормативних приписів, які поширюються практично на всіх суб'єктів владних повноважень, інших юридичних та фізичних осіб [7]. На нашу думку, такі визначення є не зовсім точними, оскільки наголос робиться на суб'єктах владних повноважень, не враховуючи ще одного суб'єкта – народ, який чітко прописаний Конституцією України, здійснює громадський контроль тощо.

Повністю погоджуємось із думкою В. Хоменка, яким запропоновано такі стадії щодо видання нормативних документів: ініціювання та підготовка проекту нормативного акта; розгляд та ухвалення нормативного акта; реєстрація нормативного акта; опублікування нормативного акта [8].

Що стосується нормативно-правових актів, які діють на сьогодні, то в них закріплено основні права та обов'язки суддів і їх є велика кількість. Це зокрема Конституція України, закони України «Про судоустрій та статус суддів», «Про державну службу», «Про Вищу раду правосуддя», «Про запобігання корупції», «Про внесення змін до Конституції України (щодо правосуддя)», а також Кримінальний процесуальний кодекс України, Кодекс України про адміністративні правопорушення, Кодекс адміністративного судочинства України, Цивільно-процесуальний кодекс України, Кримінальний та Цивільний кодекси, постанова Верховної Ради України «Про Концепцію судово-правової реформи в Україні» тощо.

Висновки. Отже, в умовах сьогодення єдиного чіткого підходу до видання нормативно-правових актів не існує, у сфері правосуддя діє велика кількість нормативно-правових документів, які не є систематизованими і кодифікованими. У більшості випадків механізм реалізації цих нормативних документів не діє, в наявності не тільки законодавчі прогалини, а й невідповідність стандартам ЄС, крім того деякі нормативно-правові акти суперечать один одному, що викликає певні труднощі при вирішенні та оформленні кінцевих рішень, і саме тому слід нормативно-правову базу у сфері правосуддя чітко кодифікувати та сформувати єдину структуру.

Список використаних джерел:

1. Державне управління : підручник : у 2 т. / Нац. акад. держ. упр. при Президентові України; ред. кол. Ю.В. Ковбасюк (голова), К. О. Ващенко (заст. голови), Ю. П. Сурмін (заст. голови) та ін. Київ; Дніпропетровськ : НАДУ. 2013. Т. 2. 324 с.
2. Адміністративне право України. Повний курс. Підручник / Галуцько В., Діхтієвський П., Кузьменко О., Стеценко С. та ін. Видання друге. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС. 2019. 520 с.
3. Кузьменко О. В. Курс адміністративного права України. підручник. Юрінком Інтер. 2018. 904 с.
4. Сучасна правова енциклопедія / О. В. Зайчук, О. Л. Копиленко, Н.М. Оніщенко та ін. ; за заг. ред. О.В. Зайчука ; Ін-т законодавства Верхов. Ради України. Київ.: Юрінком Інтер, 2010. 384 с.
5. Кодекс адміністративного судочинства України. URL. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2747-15#Text>
6. Теорія держави та права : навч. посіб. / за заг. ред. С.Д. Гусарєва, О.Д. Тихомирова. Київ: НАВС, Освіта України, 2017. 320 с.
7. Адміністративне право України. Повний курс. Підручник / Галуцько В., Діхтієвський П., Кузьменко О., Стеценко С. та ін. Видання друге. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС. 2019. 520 с.
8. Хоменко В.О. Процедура прийняття нормативних актів органами

місцевого самоврядування. Науковий вісник Ужгородського національного університету .Випуск 34. Том 2. 2015. С.144-147.

УДК 340.5.153

Некрасова Н. І.

**ЕЛЕМЕНТИ МЕХАНІЗМУ ПУБЛІЧНОГО АДМІНІСТРУВАННЯ
ОБІГУ МЕДТЕХНІКИ ТА ТОВАРІВ МЕДИЧНОГО ПРИЗНАЧЕННЯ
В УКРАЇНІ**

У статті визначено, що елементи механізму публічного адміністрування обігу медтехніки та товарів медичного призначення в Україні – це адміністративно-правова система реалізації публічного адміністрування через установлені законодавством інструменти впливу у сфері регулювання механізмів реєстрації, сертифікації та ввезення лікарських засобів, медичної техніки й інших товарів медичного призначення, яка в кінцевому результаті призначена для якісного надання медичних послуг у лікарнях, клініках й інших медичних закладах нашої держави.

Ключові слова: елементи, медичне призначення, медтехніка, механізм, обіг, нормативно-правовий акт, публічне адміністрування, товари медичного призначення.

The article defines that the elements of the mechanism of public administration of medical equipment and medical supplies in Ukraine are the administrative and legal system of public administration through the instruments of influence established by law in regulating the mechanisms of registration, certification and import of medicines, medical equipment and other medical supplies. , which is ultimately designed for the quality of medical services in hospitals, clinics and all other medical in our country.

Key words: elements, medical purpose, medical equipment, mechanism, circulation, normative-legal act, public administration, medical goods.

Вступ. На сьогодні в Україні досить непросте становище у сфері обігу медтехніки та товарів медичного призначення в Україні через